

A fogszabályozás aktuális kérdései I.

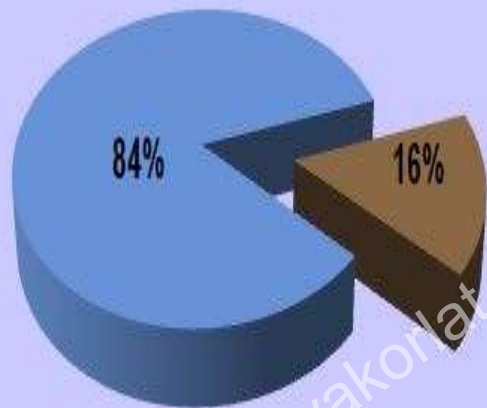
Gurdán Zsuzsanna

PTE AOK KK, Gyermek- és Ifjúsági Fogászati Tanszék

Anapi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

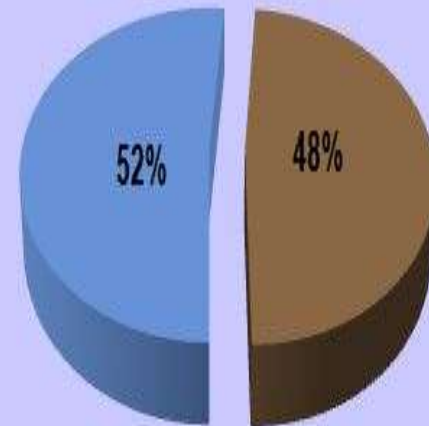
Fogorvoshoz rendszeresen járó csoport

- Hord vagy hordott fogszabályozó készüléket
- Nem hord fogszabályozó készüléket

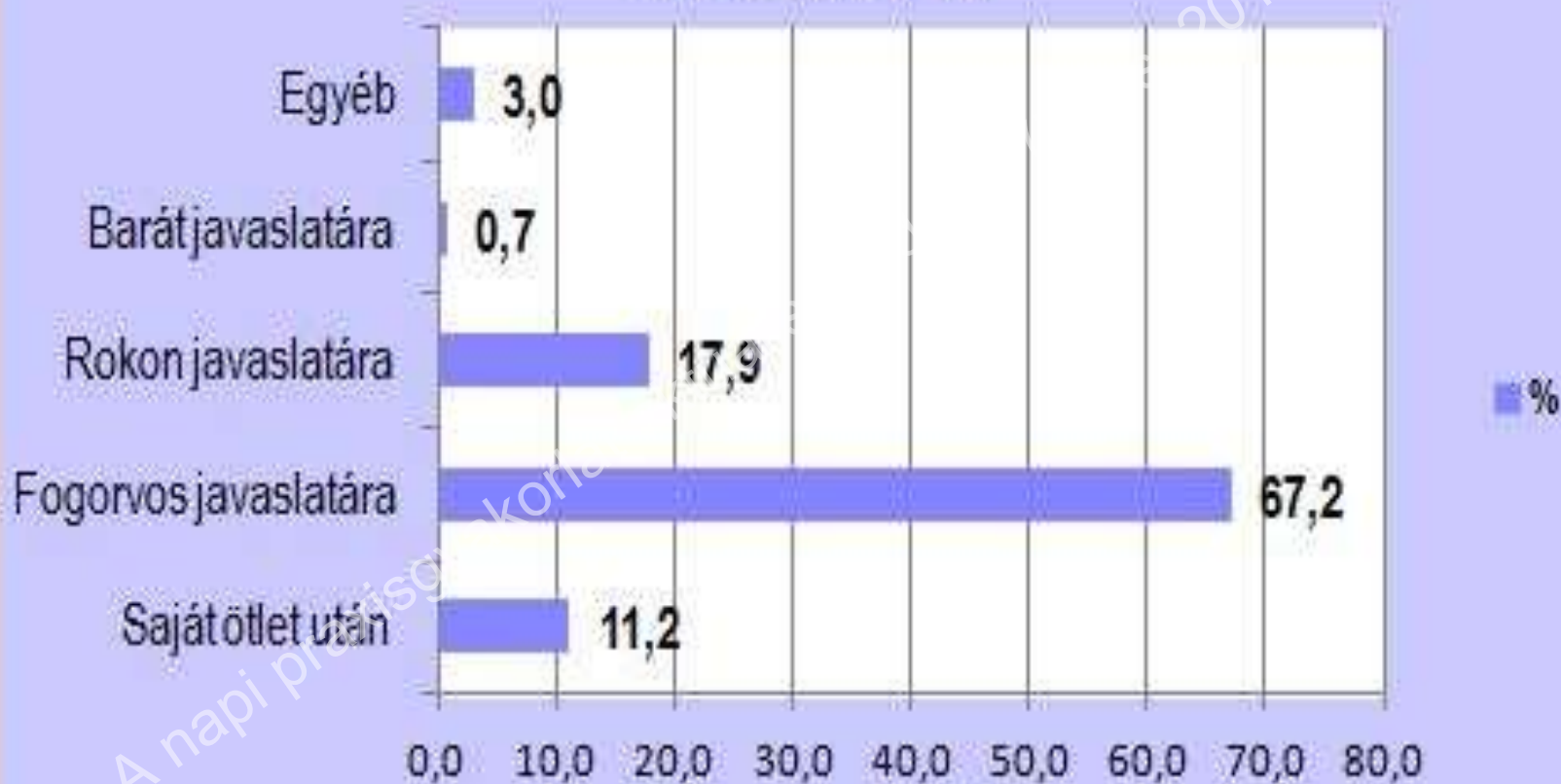

Fogorvoshoz rendszeresen nem járó csoport

- Hord vagy hordott fogszabályozó készüléket
- Nem hord fogszabályozó készüléket

Kinek a javaslatára vállalná a kezelést?

Kevésbé szorongó csoport

Erősen szorongó csoport

Orthodonciai diagnózis

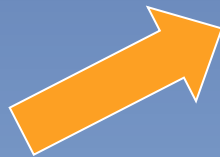
Anamnézis

Klinikai vizsgálat

Kiegészítő vizsgálatok
(röntgenek)

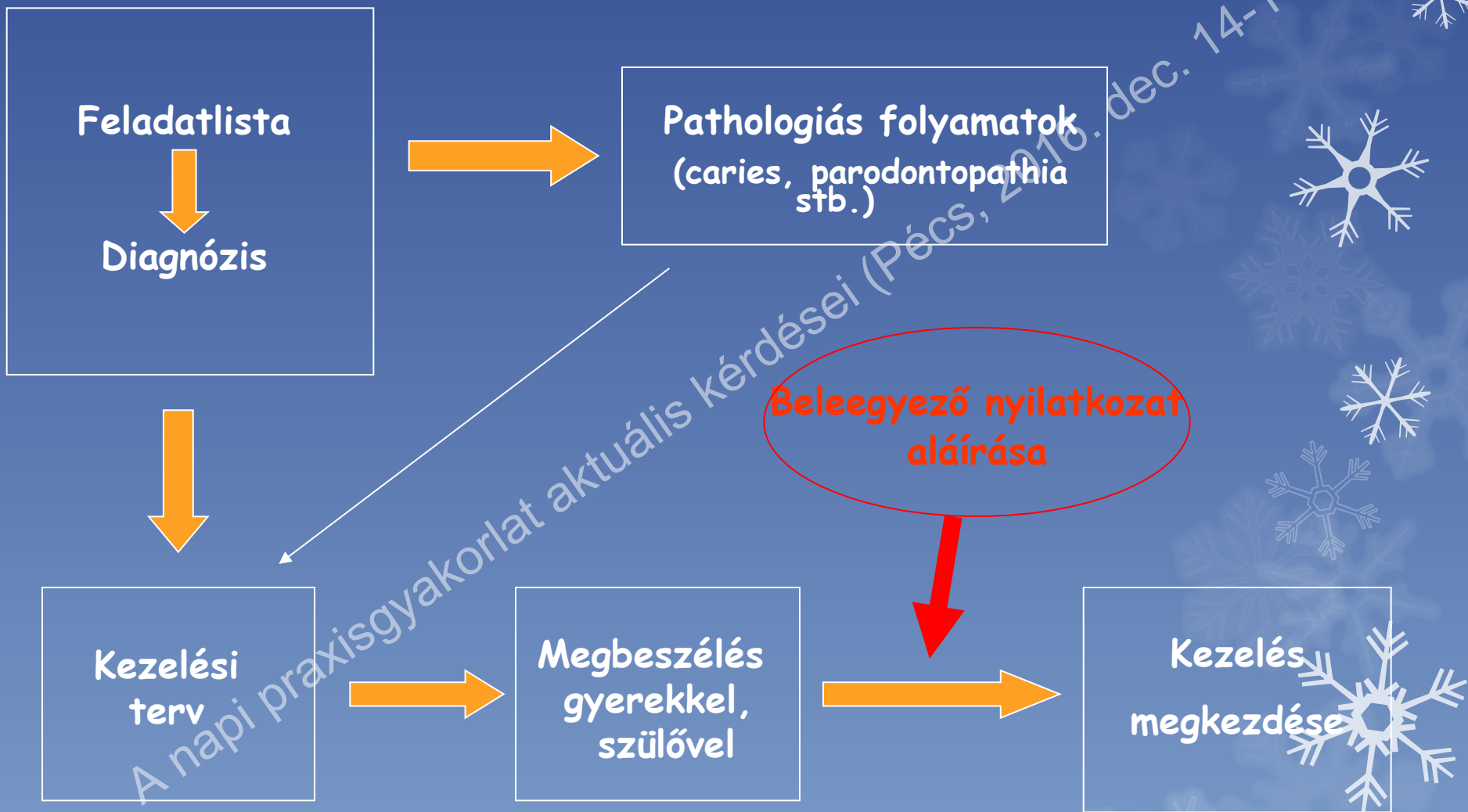
Adatok

Feladatlista
↓
Diagnózis

Alapirányzatok és aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Orthodonciai diagnózis

I. Anamnézis

Általános:

terhesség (fertőzés, gyógyszer, trauma, rtg.)
szülés lefolyása
táplálkozás
baleset
allergia (Ni, Cr, akrilát, pollen)
gyógyszerek
fül-orr-gégészeti elváltozások
beszédhiba
gyermekbetegségek
pszichés adottságok
szociális faktorok
elfoglaltságok (sportolás, hangszer)

Fogászati:

fogzás, fogváltás ideje, lefolyása

fogszabályozó kezelés volt-e korábban

csikorgatások, parafunkciók

habitus

Kórelőzmény

Név: .....
 Szül. idő: .....
 Háziorvos: .....
 Beküldő orvos: .....
 Utolsó fogorvosi vizsgálat ideje: .....

Dátum: .....

1. Gyermeke jó egészségi állapotban van? Igen – Nem – Nem tudom
2. Gyermeke van-e egészségi problémája?
 Ha igen, részletesen: .....
3. Volt gyermeke kórházban, volt-e altatva, részesült-e sürgősségi ellátásban?
 Igen – Nem – Nem tudom
 Ha igen, részletesen: .....
4. A védőoltásokat megkapta-e a gyermek? Igen – Nem – Nem tudom
5. Gyermeke van-e allergiája, érzékenysége gyógyszerekre, fémre, orvosi eszközökre (latex), környezeti hatásra (por, atkák, virágpor, stb.)?
 Igen – Nem – Nem tudom
 Ha igen, részletesen: .....
6. Gyermeke által a múltban szedett gyógyszerek: .....
7. Gyermeke által jelenleg szedett gyógyszerek: .....
8. Részesült-e gyermeke orvosi kezelésben a következő betegségek miatt:

Igen	Nem	?		Igen	Nem	?	
			Komplikációk születéskor				Daganatos betegség
			Szívfejlődési zavar				Idegrendszeri betegség
			Szívbetegség				Agyvérzés
			Reumás betegség				Asztma
			Vérszegénység				Ajak és szájpád hasadék
			Vérzékenység				Beszéd és hallás probléma
			Vérképző-szervi betegség				Látási probléma/kontaktlencse
			Vérátömlesztés (vértranszfúzió)				Bőrbetegség
			Ferítő májgyulladás (hepatitis)				Mandulák/arcüreg betegségei
			AIDS				Alvási probléma
			Gümőkór (tuberkulózis)				Érzelmi/viselkedési probléma
			Májbetegség				Sugárkezelés
			Vesebetegség				Növekedési problémák
			Ízületi betegség				Figyelem-csökkentő probléma
			Cukorbetegség				Szellemi korlátozottság
			Bélrendszeri betegség				

9. Történt-e mostanában erőteljes növekedés gyermekénél?
 Ha igen, milyen mértékben: ..... cm Igen – Nem – Nem tudom
10. Lányok: menstruáció elkezdődött-e? ..... Ha igen, mikor? ..... Terhes? .....
11. Hányadik osztályba jár a gyermek? .....
12. A gyermek ☐ nagyon szorgalmas ☐ közepesen tanul ☐ gyengébb tanuló

Fogászati kórtörténet

13. Mi az Ön véleménye gyermeke fogazati állapotáról? .....

14. Jár-e rendszeresen gyermek fogászati szűrővizsgálatra? Igen – Nem – Nem tudom

15. Részesült-e korábban gyermeke fogorvosi kezelésekből:

Igen	Nem	?	
			Készült-e gyermekénél korábban fogászati röntgen; ha igen, mikor? .....
			Tud-e együttműködni gyermeke a fogorvossal; ha nem, miért?.....
			.....
			Történt-e komplikáció gyermekével fogorvosi kezelés után; ha igen, részletezze:
			.....
			Volt-e gyermekének fogfájdalma?
			Volt-e gyermekének szuvas foga?
			Érzékenyek-e gyermekének fogai melegre?
			Érzékenyek-e gyermekének fogai hidegre?
			Érzékenyek-e gyermekének fogai ráharapásra?
			Elmagyarázták-e már gyermekének a fogtisztítást?
			Vérzik-e gyermekének fogínye fogmosáskor?
			Kapott-e gyermeke fluorkészítményt (fluortabletta)?
			Érzett-e gyermeke kattogást, fájdalmat a rágófüzetében?
			Volt-e probléma gyermekénél szájnyitás ill. szájzáráskor?
			Örökölt-e gyermeke bármilyen családi arc- vagy fogazatai karaktert; ha igen, részletezze:
			.....
			Történt-e fogbaleset gyermekénél?
			Sérült-e meg gyermeke állcsontja vagy arca baleset következményeként?
			Cumizott-e gyermeke? Meddig?
			Szopta-e az ujját gyermeke? Meddig?

16. Gyermeke egyéb fogászati problémája: .....

17. Mely személy ajánlásával kereste meg Ön rendelőnkét? .....

Ha gyermeke egészségi állapotában a kezelés során bármifajta változás lép fel, kérjük tájékoztassa kezelőorvosát.

A kérdőívet a valóságnak megfelelően kitöltöttem.

Páciens / Szülő / Gondozó / Kísérő aláírása: .....

II. Klinikai vizsgálat

1. Extraorális vizsgálat:

- fejtartás
- arcprofil
- koponyaforma
- légzés (száj, orr)
- beszéd (lágyszájpad problémák)
- TM ízület vizsgálat
- szájnyitás, zárás

2. Általános vizsgálat:

- testsúly
- testmagasság
- szellemi érettség
- kezeléshez való viszony
- szülő - gyermek kapcsolat

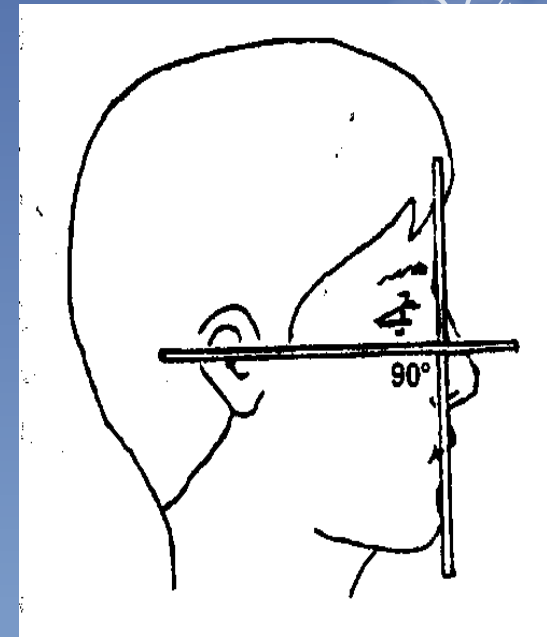
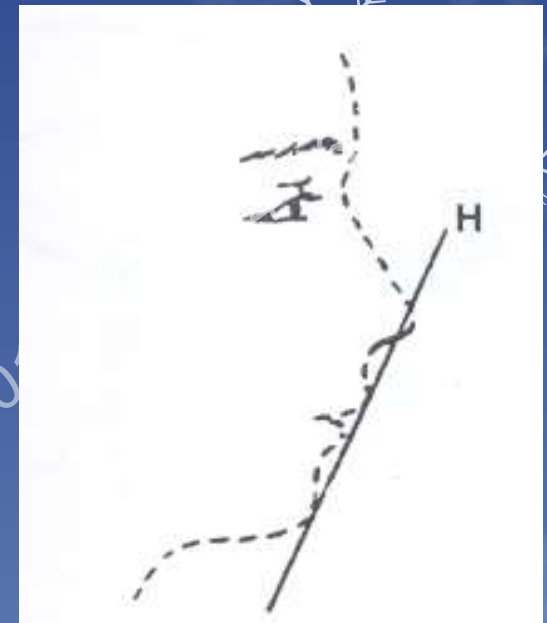
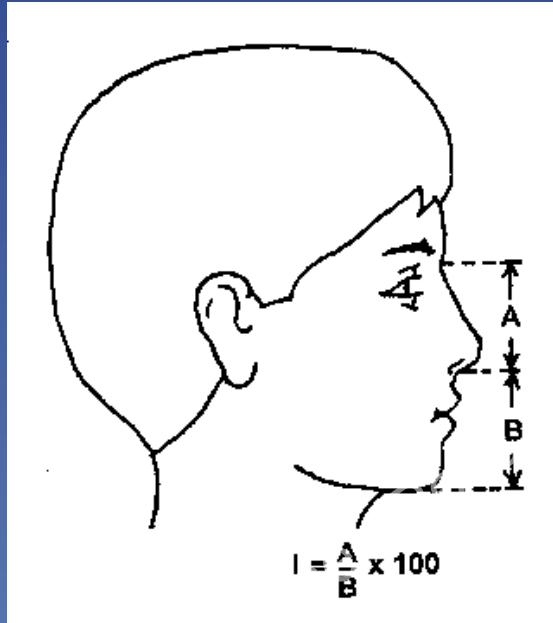

Makroesztétika

Arcesztétika

-profil

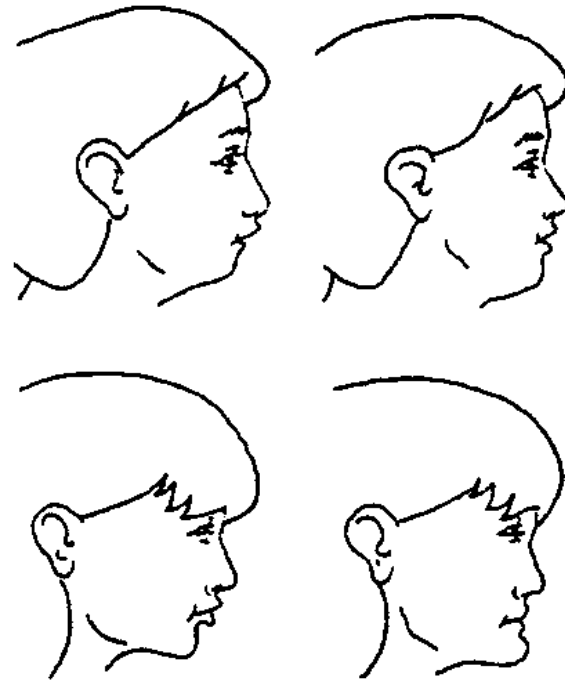
-vertikális arányok

A napi praxisgyakorlat a

Makroesztétika, Arcesztétika

- ajak teltség
- állcsúcs mérete
- orr mérete
- egyéb arcesztétikai
jell. (pl. fül)

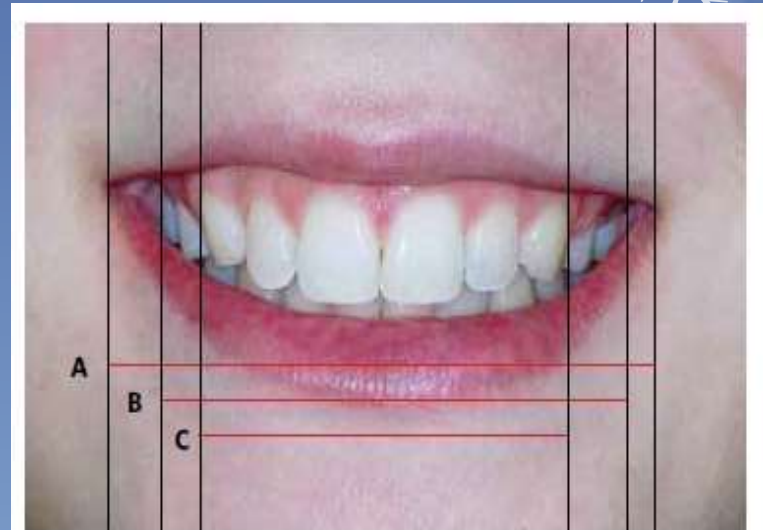

Miniesztétika, Mosolyesztétika

- metszőfog láthatóság
- mosoly szélesség
- mosoly szimmetria
- torlódás vagy résesség mértéke
- mosolyvonal (ívelt-lapos)

- Gingiva megjelenése
- Bukkális korridorok
- Mosolyív

Figure 3 - A) Smile width. B) Distance between the last visible teeth in the maxilla. C) Upper intercanine distance.

3. Intraorális vizsgálat: II. Klinikai vizsgálat

- státusz
- fogak számbavétele (számfeletti fogak, csírahiány)
- dentális, szkeletális, kronológiai életkor
- occlusio
- középvonal
- overbite, overjet
- abrasio, attritio
- kényszerharapás
- szájhigiéné (dentál higiénikus)
- parodontium (gingivitis)
- Frenulum

4. Funkcionális eltérések

- nyelv mozgásai
- nyelés
- ízület-vizsgálat

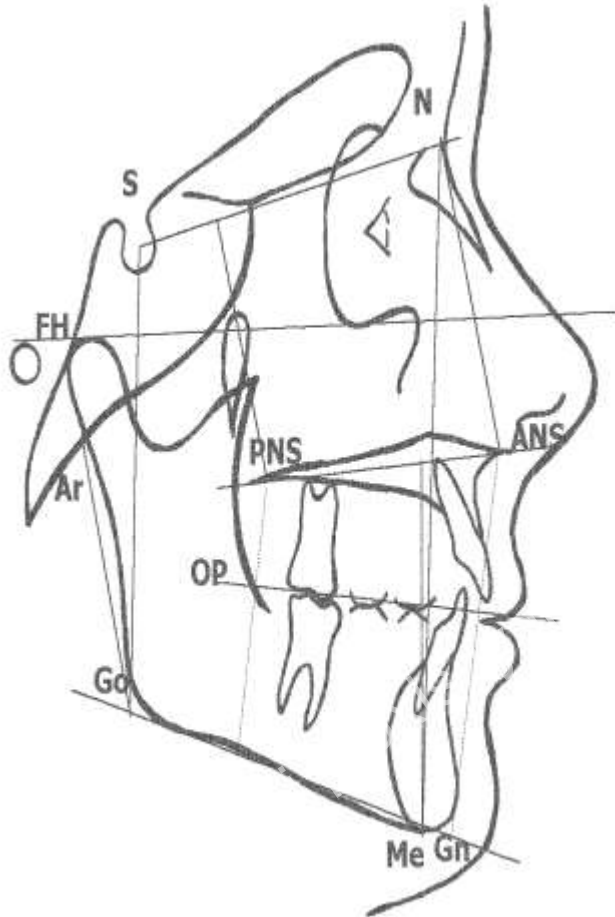

III. Röntgenvizsgálatok

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

III. Röntgenanalízis

KEFALOMETRIA:					
		A	B	C	
MÉRÉSEK:		DÁTUM	DÁTUM	DÁTUM	
SNA	82				
SNB	80				
ANB	2				
SNPg	81				
NSBa	130				
Gn-tgo-Ar	126				
N szög	58				
H szög	8				
ML-NSL	32				
NL-NSL	8,5				
ML-NL	23,5				
N-Sp' (mm)					
Sp'-Gn (mm)					
N-Sp'	100%	79			
Sp'-Gn					
T - $\perp$ (szög)	131				
$\perp$ - NA (szög)	22				
T - NB (szög)	25				
$\perp$ - NA (mm)	4				
T-NB (mm)	4				
Pg-NB (mm)					
T-NPg (mm)					

ARCTÍPUS	ANB	SNA	NL-NSL	NSBa	ML-NSL	SNB	ML-NL
RETROGNATH					43	64	28
		62		141			
		63	14				
		64		140		66	
	-2	65					27
		66	13	139	40		
		67					26
		68		138			
	-1	69	12				25
		70		137	37	71	
ORTHOGNATH		71					
		72	11	136			24
		73					
		74		135			
	0	75	10		34		23
		76		134			
		77				76	22
		78	9	133			
	1	79			31		
		80		132			21
PROGNATH		81	8				
		82		131			20
		83			28	81	
	2	84	7	130			
		85					19
		86		129			
		87	6		25		
		88		128			18
	3	89				86	
		90	5	127			
		91			22		17
		92		126			
	4	93	4				16
		94		125			
		95					
		96	3	124	19	91	15
	5	97					
		98		123			14
		99	2				
		100		122	16		
		101					13
		102	1	121		96	
		103					
	6						12
			0		13	98	

IV. Modellanalízis

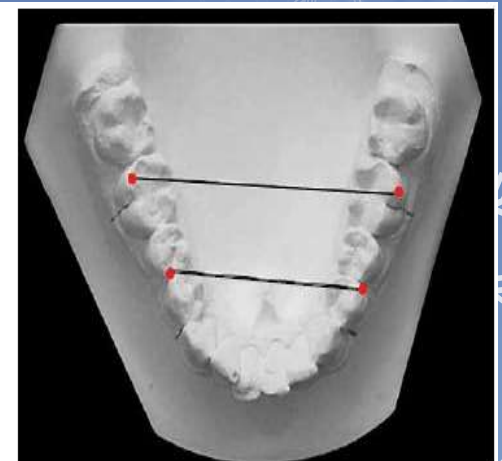
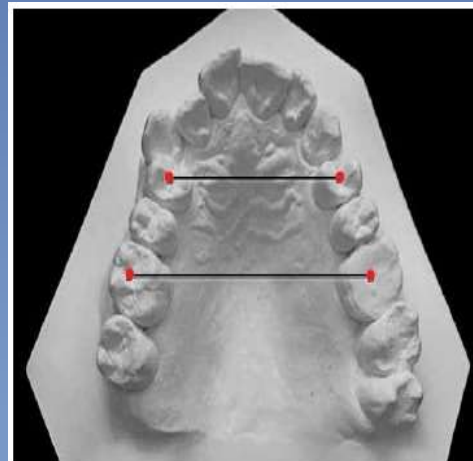

Figure1 - Permanent dentition measuring points.

V. Kiegészítő vizsgálatok, fotóelemzés

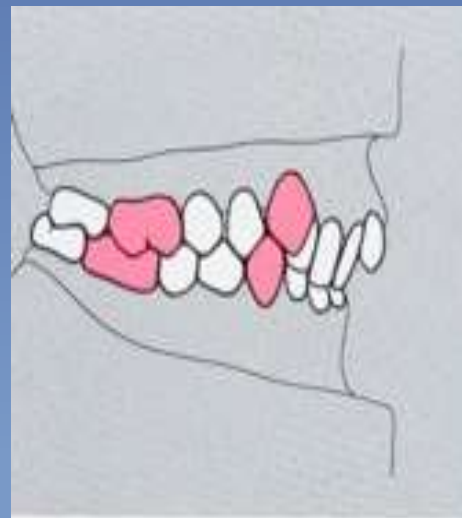

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Disztálharapás

- Az állkapocs a felső állcsonthoz viszonyítva distalisabban áll
- **II/1:** felső frontfogak protrusíós helyzetben vannak és fokozott sagittális túlharapás jellemző
- **II/ 2:** felső frontfogak torlódott helyzetben vannak

Distalharapás-Kezelési lehetőségek

-Kivehető készülékek

Aktív lemezek

Bimaxilláris funkciós készülékek

-Rögzített készülékek

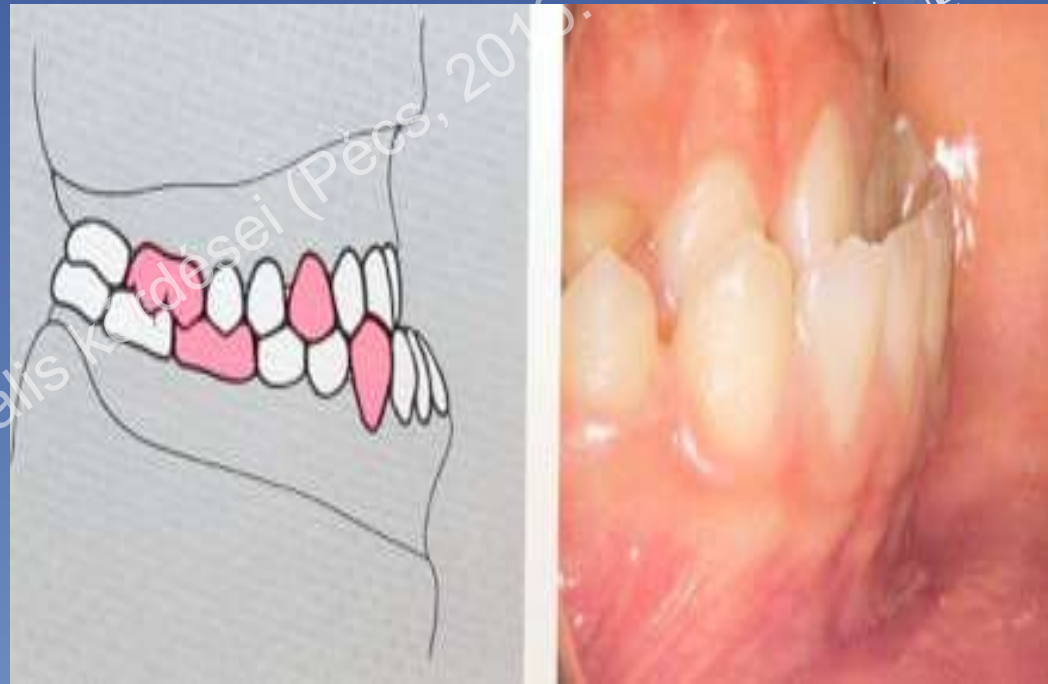

-Extraorális k.

Meziálharapás

1. ANB negatív
2. Metszők fordított harapásban – negatív overjet
3. Verticalis dimenzió egyénre jellemző
4. Nagy alsó, kis felső fogív

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Meziálharapás

- Középarc beesett
- Arc konkáv
- „E” vonalhoz képest kedvezőtlen ajakviszony
- Mandibula angulosa nagy
- Fogazat rendszerint torlódott
- Okklúziós sík bizonytalan

Meziálharapás

○ Kezelési lehetőségek:

- Tágítás
- Bimaxilláris készülékek
- Állcsont ortopédiai kezelés
- Műtéti megoldások

Kezelés elkezdése.....Mikor?

1. Kronológiai életkor

2. Dentális életkor:

-Korai vegyes fogazat

-Intermedier vegyes fogazat

-Késői vegyes fogazat

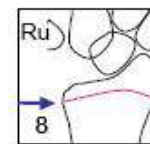
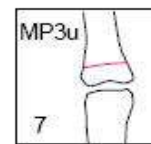
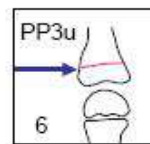
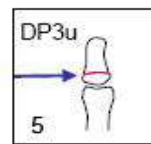
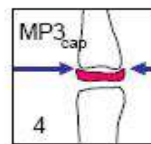
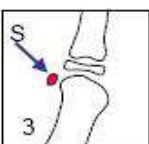
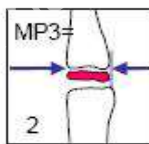
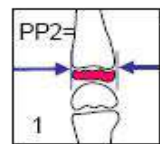
-Maradófogazat

Kézröntgen analízis/ Carpal index

3. Szkeletális érettség

Jobb kézről készített röntgenképen az epiphysis-porckorongok vizsgálata

(A növekedési csúcs azon a ponton következik be, amikor a középső ujj középső ujjpercének, a hüvelykujj alappercének és az orsócsontnak diaphysisét fedi az epiphysis.)

Csigolya analízis

- Összefüggés van csigolya érettségi stádiumok és a mandibula növekedési szakaszai között
- A csigolya alakjának változásai (behúzódás az alsó szélen, vertikális magasság) segítenek meghatározni a szkeletális érettséget és a reziduális növekedési potenciált.
- A magasságbeli növekedés is összefügg a csigolya érettséggel.

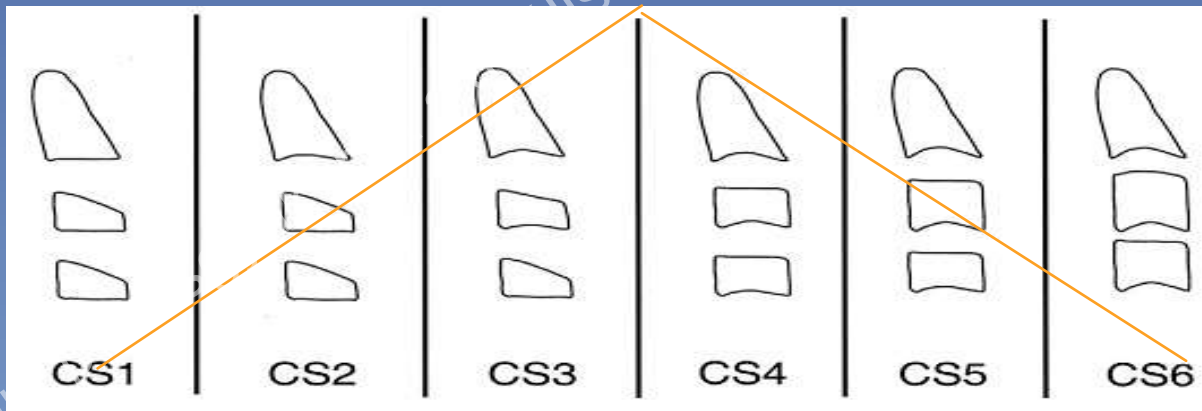

O'REILLY M, YANNIELLO GJ: Mandibular growth changes and maturation of cervical vertebrae: a longitudinal cephalometric study. *Angle Orthod.* 1988;58:179-184.

HASSEL B, FARMAN AG: Skeletal maturation evaluation using cervical vertebrae. *Am J Orthod Dentofac Orthop.* 1995; 107:58-66.

Csigolya analízis

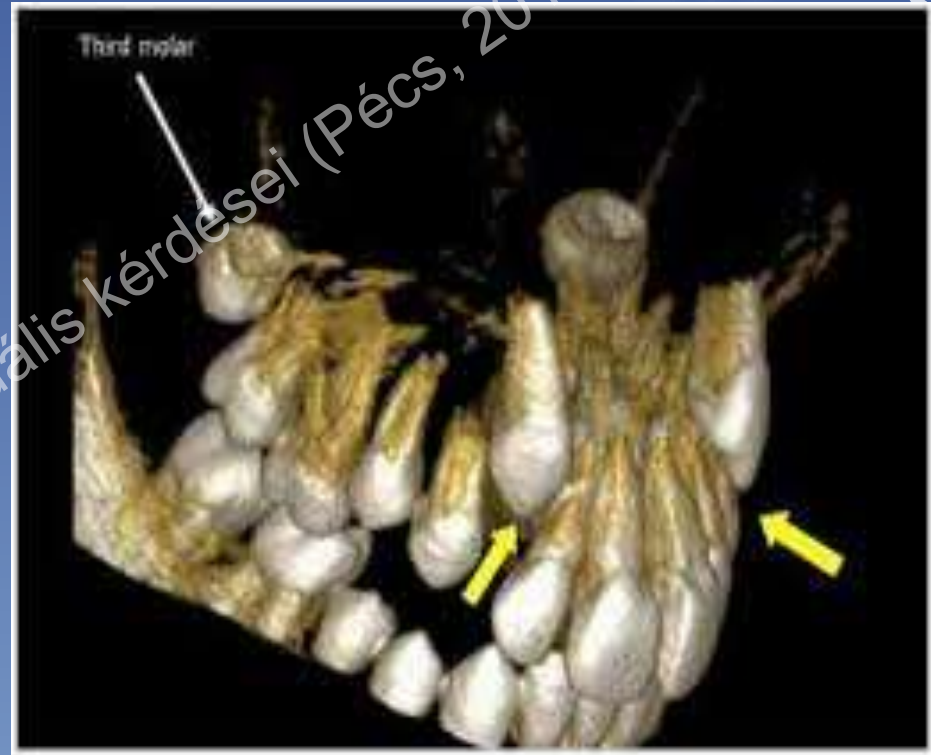
- Baccetti által létrehozott csigolya érettségi módszer hat stádiumát különböztetjük meg. A pubertáskori növekedési csúcs CS3 és CS4 stádium közé tehető. Ebben a szakaszban a mandibula 5,5 mm-t nő, míg előtte és utána 2-2,5 mm-t.

FRANCHI L, BACCETTI T, MCNAMARA JR: Mandibular growth as related to cervical vertebral maturation and body height. *Am J Orthod Dentofacial Orthop.* 2000;118(3):335-340.

BACCETTI T, FRANCHI L, MCNAMARA JR: An improved version of the cervical vertebral maturation (CVM) method for the assessment of mandibular growth. *Angle Orthod.* 2002;72: 316-323.

Új irányelvek

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdesei (Pécs, 2016. dec. 14-16.)

Köszönöm a figyelmet!

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései (Pécs, 2016. dec. 14-16.)